

MESTO HNÚŠŤA

**Pre zasadnutie
Mestského zastupiteľstva
Hnúšťa dňa 12.12.2022**

K bodu rokovania:

- 1. Stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu mesta na rok 2023 a roky 2024 - 2025**

Predkladá:

Ing. Anna Baričová
hlavná kontrolórka

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Hnúšťa

Berie na vedomie

Stanovisko hlavnej kontrolórky mesta Hnúšťa k návrhu rozpočtu mesta Hnúšťa na roky 2023 - 2025

Č.j. 9016/2021/Bar

**STANOVISKO
HLAVNEJ KONTROLÓRKY K NÁVRHU ROZPOČTU MESTA
NA ROK 2022 A K NÁVRHU VIACROČNÉHO ROZPOČTU MESTA
NA ROKY 2024 - 2025**

V zmysle ustanovenia § 18f, odsek 1 písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov p r e d k l a d á m mestskému zastupiteľstvu odborné stanovisko k návrhu rozpočtu Mesta Hnúšťa na rozpočtový rok 2023 (*záväzný rozpočet*) a viacročného rozpočtu na roky 2024 až 2025 (*orientačné rozpočty*) a k návrhu Programového rozpočtu.

Návrh rozpočtu na roky 2023 až 2025 bol zverejnený dňa 28.11.2022 v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov na úradnej tabuli a v rovnaký deň aj na webovom sídle mesta. Dňom vyvesenia návrhu rozpočtu začala plynúť najmenej desaťdňová lehota, počas ktorej mohli fyzické a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu rozpočtu v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice.

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu programového rozpočtu mesta Hnúšťa (ďalej len „návrh rozpočtu“) na roky 2023 – 2025 ktorý bol spracovaný v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). V návrhu rozpočtu sú uvedené údaje o skutočnom plnení rozpočtu mesta za predchádzajúce dva roky, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a rozpočet na 3 nasledujúce roky v súlade s čl. 9 ods. 1 o zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti doplnené o spracované požiadavky predložené poslancami mestského zastupiteľstva.

Rozpočet mesta vyjadruje samostatnosť hospodárenia mesta. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k rozpočtu štátu, k právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území mesta, ako aj obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení mesta, ako aj zo zmlúv.

V čase zostavovania rozpočtu neboli k dispozícii hodnoverné východiskové údaje o hlavnom zdroji príjmov – o podielových daniach z príjmu fyzických osôb, nakoľko ešte nebol schválený rozpočet štátu na rok 2023 a tieto dane neboli na jednotlivé obce a mestá rozpísané. V prípade, že po rozpise podielových daní na obce a mestá po schválení štátneho rozpočtu na rok 2023 dôjde k podstatným rozdielom bude potrebné vrátiť sa k rozpočtu a prijať podľa týchto údajov rozpočtové opatrenie na úpravu rozpočtu.

Rozpočet mesta Hnúšťa na rok 2023 zostavený so schodkom 396 370 €. Schodok bežného rozpočtu predstavuje 179 570 €, kapitálový rozpočet bol zostavený so schodkom 216 800 €. Schodok bežného a kapitálového rozpočtu je krytý prebytkom finančných operácií vo výške 396 370 €. Schodok bežného rozpočtu je v súlade s ustanovením § 10 ods. 7 a § 21h ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Príprava rozpočtu rešpektuje tiež povinnosť, ktorá je ustanovená v § 9 (o viacročnom rozpočte) a dané prechodné ustanovenie, ktoré je uvedené v § 21 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu je zostavený ako programový, t. j. zdôrazňujúci vzťah medzi rozpočtovanými výdavkami a očakávanými výstupmi a výsledkami realizovaných rozpočtových programov a podprogramov. V návrhu je rozpočtovaných 11 programov, ktoré obsahujú podprogramy slúžiace k plneniu zámeru jednotlivých programov, v rámci nich sú stanovené ciele na roky 2023 – 2025.

A. VÝCHODISKÁ PRE SPRACOVANIA STANOVISKA

Predložený návrh viacročného rozpočtu mesta na roky 2023-2025 ako aj návrh rozpočtu mesta na rok 2023 bol podkladom na spracovanie odborného stanoviska z **hľadiska zákonnosti** predloženého návrhu a z **hľadiska východísk tvorby návrhu rozpočtu**.

A.1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi:

- ❖ Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti,
- ❖ Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- ❖ Nariadenie vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení ďalších doplnkov,
- ❖ Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- ❖ Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- ❖ Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších zmien a doplnkov, Zákon č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov mesta v znení neskorších zmien a doplnkov,
- ❖ Zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Enviromentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Nariadenie vlády č. 330/2018 Z. z. , ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov,
- ❖ Opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení ďalších dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,
- ❖ Zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších zmien a doplnkov
- ❖ Kolektívna zmluva vyššieho stupňa a s ňou súvisiace zmeny v legislatívnych normách, ktoré neboli do termínu spracovania návrhu spracované v kolektívnej zmluve
- ❖ VZN mesta Hnúšťa s dosahom na plnenie príjmov a čerpanie výdavkov mesta Hnúšťa.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami Mesta Hnúšťa

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s VZN mesta, ktorými sú upravované povinnosti poplatkového a daňového charakteru mesta. Pri spracovaní rozpočtu sa vychádzalo hlavne z VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, VZN o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu mesta Hnúšťa atď.

A.2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

- Návrh rozpočtu je spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004 – 42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z. n. p. , ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.
- Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 až 2025 č. MF/005055/2022-411.
- Návrh rozpočtu je zostavený v súlade s Vyhláškou ŠÚ SR č. 257/2014, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy(SK COFOG).

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu vychádza zo schválených východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2023 až 2025, z vyššie menovaných predpisov pre spracovanie rozpočtov samospráv. Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám, ktorých zriaďovateľom je mesto Hnúšťa. Výdavky navrhované jednotlivými oddeleniami, rozpočtovými a príspevkovými organizáciami, bolo nutné prehodnotiť s ohľadom na možnosti ich krytia objemom rozpočtovaných príjmov.

Vplyv štátu sa prejavil aj v rozpočte Mesta Hnúšťa priamo cez objem poskytnutých dotácií z príslušných kapitol a to najmä, prostredníctvom objemu podielu na dani z príjmov fyzických osôb a nepriamo cez legislatívne úkony, ktoré môžu mať vplyv na ekonomický dopad finančných prostriedkov v rozpočte mesta.

Je potrebné zobrať do úvahy, že rozpočet štátu sa zostavoval v čase krízy spôsobenej pandemiou a vojnou na Ukrajine, čo môže mať výrazne negatívny dopad na rozpočet mesta či už na strane príjmov, ale aj výdavkov (zvýšenie ceny energií).

Na základe uvedeného, nevieme posúdiť, ako sa táto situácia bude ďalej vyvíjať a aké opatrenia budú do budúcnosti prijaté a ako ovplyvnia rozpočet hlavne v príjmovej časti. Nakoľko aj návrh rozpočtu mesta bol zostavovaný v rovnakej atmosfére ako štátny rozpočet, ktorý v čase spracovania môjho stanoviska ešte nebol schválený, hrozí riziko v príjmovej časti návrhu rozpočtu mesta, najmä v časti podielových daní, ich nenaplnenie a to z dôvodu prijatia novely zákona daní z príjmu na tzv. daňový bónus. Vo výdavkovej časti je riziko navýšenia výdavkov z dôvodu vzniknutej energetickej krízy, zvýšením minimálnej mzdy a valorizáciou plátov pre zamestnancov verejnej správy a pre pedagogických zamestnancov.

Tieto rozpočtované položky mesto nemá možnosť ovplyvniť.

V zmysle podpísania Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa medzi vládou SR a KOZ k vládou navrhnutého navýšeniu plátov zamestnancom v štátnej a vo verejnej správe. Od 1.1.2023 je schválené navýšenie plátov (valorizácia) o 7 % a od 1.9.2023 o ďalších 10 %. Pre pedagogických zamestnancov je zohľadnená valorizácia plátov od 1.1.2023 o 10 % a od 1.9.2023 o ďalších 12 %. V návrhu rozpočtu mesta je zohľadnené aj zvýšenie príspevku na stravovanie od 1.1.2023.

Je dôležité však uviesť, že v roku 2023 bude minimálna mzda vo výške 700 € (v roku 2021 bola 623 € a v roku 2022 bol 646 €) a minimálna . Na základe § 120 ods. 3 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“) je zamestnávateľ povinný priradiť každému pracovnému miestu stupeň v súlade s charakteristikami stupňov náročnosti pracovných miest uvedenými v prílohe č. 1 Zákonníka práce podľa najnáročnejšej pracovnej činnosti, ktorej výkon

od zamestnanca vyžaduje v rámci druhu práce dohodnutého v pracovnej zmluve, a to bez ohľadu na pomer k ostatným činnostiam.

Z uvedeného vyplýva, že minimálna mzda nebude iba jedna (pre jeden stupeň), ale bude ich niekoľko (6 stupňov). Minimálna mesačná mzda vo výške 700 € a minimálna hodinová mzda v sume 4,023 € sú v roku 2023 stanovené pre 1. stupeň náročnosti práce.

Celková cena práce je vo výške **946,38 €** (v roku 2021 bola 842,28 € a v roku 2022 bola 873,37 €). To znamená, že v porovnaní s rokom 2022 sa zvýši cena práce zamestnávateľa o 73,01 €.

Na základe týchto prognóz je rozpočet mesta Hnúšťa na rok 2023 zostavený so schodkom 396 370 €. Schodok bežného rozpočtu predstavuje 179 570 €, kapitálový rozpočet bol zostavený so schodkom 216 800 €. Schodok bežného a kapitálového rozpočtu je krytý prebytkom finančných operácií vo výške 396 370 €. Schodok bežného rozpočtu je v súlade s ustanovením § 10 ods. 7 a § 21h ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Rozpočtové požiadavky na rok 2023 mesta jeho organizácií, značne prekračujú predpokladané rozpočtové príjmy. Preto boli v rámci prípravy rozpočtu vylúčené a zostávajúca časť bežných výdavkov vo výške 160 000 € je rozpočtovo krytá úverovými zdrojmi a kapitálovými príjmami, čo s účinnosťou od 15.12.2022 do konca r. 2023 umožňuje novela zákona č. 583/2004, bude to však mať negatívny vplyv na hospodárenie mesta v nasledujúcich obdobiach.

V návrhu je rozpočtovaných 11 programov, ktoré obsahujú podprogramy slúžiace k plneniu zámeru jednotlivých programov, v rámci nich sú porovnané ciele z predchádzajúcich rokov a návrh na roky 2023 až 2025.

C. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov mesta najmenej na 3 rozpočtové roky.

V súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 až 2025 č. MF/005055/2022-411 - **záväzným rozpočtom pre mesto je rozpočet na príslušný rozpočtový rok 2023**. Rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky t.j. na roky 2024 a 2025 majú orientačný charakter a teda ani rozpočtované príjmy a výdavky rozpočtov týchto rokov nie sú pre mesto záväzné.

V súlade s § 10 odsek 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa navrhovaný viacročný rozpočet mesta na roky 2023 až 2025 vnútorne člení na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len „bežný rozpočet)
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len „kapitálový rozpočet)
- c) finančné operácie.

Predložený rozpočet spĺňa všetky náležitosti spomenutého zákona, vychádza z finančných možností mesta, so zreteľom na dodržiavanie platnej legislatívy a prijatých zásad.

D. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Mestskému zastupiteľstvu je predložený návrh rozpočtu mesta na rozpočtový rok 2023 a zároveň aj návrh rozpočtu mesta na rozpočtové roky 2024 a 2025 obsahujúci predpokladaný vývoj príjmovej a výdavkovej časti bežného a kapitálového rozpočtu v predložených východiskových ukazovateľoch podľa programovej štruktúry rozpočtu (jednotlivé programy a podprogramy s uvedením príslušných zámerov a cieľov), viď tabuľky (údaje v tabuľkách sú uvedené v celých eurách).

Pre roky 2023 až 2025 je návrh rozpočtu je zostavený ako programový a je rozpočtovaných 11 programov, ktoré predstavujú 55 podprogramov a 41 prvkov slúžiacich k plneniu zámeru jednotlivých programov.

Súhrnná bilančná charakteristika návrhu rozpočtu:

1. Rozpočet celkom (príjmy, výdavky, finančné operácie) :

Tab. č.1

Rozpočtové roky	2015 skutočnosť	2016 skutočnosť	2017 skutočnosť	2018 skutočnosť	2019 skutočnosť	2020 skutočnosť	2021 skutočnosť	2022 predpoklad	2023 rozpočet
Príjem (BP+KP+FO)	4 548 858	4 702 494	4 975 839	6 942 336	8 494 135	9 607 276	7 198 069	7 858 526	8 240 439
Výdaj(BV+KV+FO)	4 320 041	4 372 736	4 622 676	6 573 918	5 945 123	9 000 338	6 421 748	7 551 024	8 240 439
+prebytok,-schodok	228 817	329 758	353 163	368 418	2 549 012	606 938	776 321	307 502	0

1. Súhrn rozpočtov + finančné operácie

Tab. č.2

Rozpočtové roky	2017 skutočnosť	2018 skutočnosť	2019 skutočnosť	2020 skutočnosť	2021 skutočnosť	2022 predpoklad	2023 rozpočet	2024 rozpočet	2025 rozpočet
Bežný rozpočet	429 450	311 810	475 797	365 396	478 250	12 447	-179 570	613	56 367
Kapitálový rozpočet	-37 514	-141 010	1 725 223	-2 452 928	-307 159	-774 675	-216 800	-30 613	-86 367
+prebytok,-schodok rozp.	391 937	170 800	2 201 020	-2 087 532	171 091	-762 228	-396 370	-30 000	-30 000
Finančné operácie	-38 773	197 618	347 992	2 694 470	605 230	1 069 730	396 370	30 000	30 000
Rozpočt. hospodárenie	353 163	368 418	2 549 012	606 938	776 321	307 502	0	0	0

Návrh rozpočtu mesta na rok 2023 je v zmysle § 10 odsek 3 a 7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je navrhnutý ako **vyrovnaný**.

D.1. Rozpočet príjmov

1. Bežné príjmy rozpočtu t. j. vlastné príjmy sú tvorené daňovými a nedaňovými príjmami. Ostatné príjmy sú tvorené transfermi na prenesený výkon štátnej správy, grantmi a dotáciami.

Vývoj bežných príjmov za roky 2016 – 2023:

Tab. č. 3

Rozpočtové roky	2016 skutočnosť	2017 skutočnosť	2018 skutočnosť	2019 skutočnosť	2020 skutočnosť	2021 skutočnosť	2022 rozpočet	2022 predpoklad	2023 rozpočet
Príjem mesto	4 221 340	4 472 222	4 806 505	5 478 882	5 729 621	6 138 287	6 066 801	6 365 801	6 841 194
Príjem RO	87 200	100 099	159 803	260 982	121 231	186 098	205 700	277 900	212 600
Spolu bežné príjmy	4 308 539	4 572 321	4 966 308	5 739 864	5 850 852	6 324 385	6 272 445	6 643 701	7 053 794

Čo sa týka rozpočtovania príjmovej časti a porovnania príjmov mesta (viď. tab. č. 3) na rok 2023 je **výška prognózovaných príjmov vyššia o 475 393 € oproti predpokladanej skutočnosti roku 2022.**

Aj napriek zlepšeniu príjmovej časti rozpočtu mesta odporúčam naďalej do budúcnosti dodržiavať zásadu opatrnosti a obozretnosti pri rozpočte bežných príjmov, hlavne z dôvodu možného rizika nenaplnenia príjmov prognózovaných v rozpočte na rok 2023. V prípade nenaplnenia príjmov schválených rozpočtom bude potrebné prijať v priebehu roku 2023 opatrenia na viazanie rozpočtových výdavkov v potrebnom rozsahu.

1.1. Daňové príjmy - tvoria podstatnú časť bežných príjmov rozpočtu mesta na zabezpečenie samosprávnych funkcií. V roku 2023 sú rozpočtované daňové príjmy vo **výške 6 841 194 €**, čo predpokladá nárast daňových príjmov oproti roku 2022 (predpoklad 6 365 801 €) o sumu 475 393 €. Tvoria takmer 83,02 % všetkých príjmov mesta.

1.1.1. Výnos dane z príjmov FO (podielová daň)

Najpodstatnejšou časťou bežných príjmov mesta je daň z príjmov fyzických osôb tzv. podielová daň zo ŠR. Návrh rozpočtu vychádza z prognózy Ministerstva financií SR zo septembra 2022. Je však dôležité upozorniť, že výšku uvedenej dane mesto nemá možnosť ovplyvniť. Rizikom môže byť nenaplnenie prognózy MF SR.

V roku 2023 mesto rozpočtuje výnos dane z príjmov vo výške **3 254 463 €**. Návrh rozpočtu je o 159 019 € vyšší ako očakávaná skutočnosť za rok 2022 (3 095 444 €). Ide o položku rozpočtu, ktorá tvorí cca 47,57 % príjmov mesta.

Je potrebné však pri uvedenej podielovej dani uviesť, že v našom meste je nepriaznivý vývoj počtu obyvateľstva, ktorý má každoročne klesajúci trend.

Vzhľadom na to, že pre každý rok sa počet obyvateľov k 31. 12. počíta podľa sčítania obyvateľov v roku 2021 a príslušných prírastkov a úbytkov v ďalších rokoch, nekorešponduje skutočný počet obyvateľov mesta s počtom obyvateľov, ktorý sa používa pri výpočte.

Od roku 2011 do 31.12.2021 bol evidovaný pokles obyvateľstva podľa štatistického úradu v počte 376. Podľa počtu obyvateľov s trvalým bydliskom bol v našom meste za obdobie od roku 2011 do 31.12.2021 pokles obyvateľov o 1 025.

Pre porovnanie uvádzam nasledujúce údaje poklesu obyvateľstva od roku 2011:

Tab. č. 4

Vývoj počtu obyvateľov k 31.12. roku	Štatistický úrad SR	Evidencia obyvateľov mesta podľa trvalého bydliska
2011	7 787	7 272
2012	7 739	7 218
2013	7 698	7 229
2014	7 704	7 169
2015	7 658	7 102
2016	7 572	7 052
2017	7 490	6 955
2018	7 455	6 929
2019	7 411	6 868
2020	7 411	6 800
K 31.12.2021	6 762	6 755

Z vyššie uvedených dôvodov je potrebné pouvažovať do budúcnosti vo výhľadových a koncepčných materiáloch, práve v súvislosti s podielovými daňami, s možnými ťažkosťami pri zostavovaní príjmovej časti rozpočtu.

Po vykonaní sčítania obyvateľov v roku 2021 je zrejmé, že mesto pri každoročnom poklese obyvateľov, nebude mať skutočne citelný a evidentný prospech do budúcnosti pri celoštátnom pozitívnom trende zvyšovania podielových daní.

1.1.2. Daň z nehnuteľnosti

V roku 2022 je daň z nehnuteľnosti rozpočtovaná v rovnakej sume ako v roku 2022 t.j. v sume vo výške **204 000 €**. Nedoplatok na dani z nehnuteľnosti je k 30.09.2022 je evidovaný v sume 123 535 €.

Pri uvedenej dani je ešte predpoklad zníženia nedoplatku k 31.12.2022, nakoľko je predpoklad doplatenia dane do konca roka 2022.

Pri uvedenom príjme je riziko nenaplnenia predpokladaného predpisu a tak nárast nedoplatkov do budúcnosti.

Na základe vyššie uvedeného odporúčam vyvíjať maximálne úsilie k vymožitelnosti nedoplatkov v čo najvyššej čiastky z uvedenej dane a to hlavne starých nedoplatkov a tak zamedziť nárastu nových nedoplatkov z predpisov resp. vyrubenia dane v roku 2023.

1.1.3. Za komunálny odpad a drobný stavebný odpad

Pri rozpočtovaní príjmov za komunálny odpad a drobný stavebný odpad na rok 2023 sa počíta s príjmom vo výške **260 000 €**, čo je rozpočet v rovnakej výške ako v roku 2022. Predpoklad plnenia za rok 2022 je vo výške 195 000 € a rozpočet na rok 2022 bol v sume 204 000 €. Príjem za komunálny odpad a drobný stavebný odpad bol rozpočtovaný s predpokladaným zvýšením sadzieb poplatku o 38%.

K 30.09.2022 mesto eviduje nedoplatky za komunálny odpad v celkovej výške **375 523,24 €** (fyzické osoby 322 284,73 € a právnické osoby 43 238,51 €). Suma nedoplatkov, či už PO alebo FO, môže byť k 31.12.2021 o niečo nižšia ako sú uvádzané v tabuľke č. 5, nakoľko do konca roka môže dôjsť k úhradám poplatkov za komunálny odpad.

Na základe vyššie uvedených skutočností, ako aj z dôvodu, že ani v roku 2022 nebude uhradená celá suma predpisu za poplatky vydaná rozhodnutiami nevidím v roku 2023 veľkú možnosť zlepšujúceho sa trendu vo vývoji výberu uvedených poplatkov a teda následne reálne zvyšovanie ich výberu, hlavne na strane fyzických osôb, aj keď vymáhanie uvedených nedoplatkov sa uplatňuje všetkými zákonnými spôsobmi pravidelne. Nevymožiteľnosť uvedených nedoplatkov môže nastať aj z dôvodu, že dlžník využije inštitút osobného bankrotu a mesto svoju pohľadávku nebude vedieť uplatniť. Je dôležité si tiež uvedomiť, že výber uvedeného poplatku je priamo úmerný na počet obyvateľov s trvalým bydliskom v našom meste a ten medziročne klesá. Uvedené poplatky a hlavne ich výber, môžeme dlhodobo radiť medzi najproblematickejšie, pritom však z pohľadu participácie na príjmoch rozpočtu sa jedná o jeden z nosných príjmov bežného rozpočtu.

1.1.4. Ostatné dane za špecifické služby (za psa, za nevýherné hracie automaty, za predajné automaty, za ubytovanie, za užívanie verejného priestranstva, iné tovary a služby) sú rozpočtované v celkovej výške 21 707 €, čo je pokles v porovnaní s rozpočtom roku 2022 v sume 450 € (rok 2022 v sume 22 157 €). Najvýraznejší rozdiel v evidovaní nedoplatku je na dani za psa. Očakávaný príjem na dani za psa v roku 2022 je vo výške **10 000 €**, rozpočet na rok 2022 bol vo výške 12 000 €. Skutočnosť k 31.10.2021 je vo výške 9 437,32

Rozpočet príjmu dane za psa je na rok 2023 rozpočtovaný vo výške **11 000 €**. Naplnenie rozpočtu počas roka 2023 závisí od počtu podaných daňových priznaní, ktorý je počas roka rôznorodý. Je tiež dôležité uviesť, že platitelia dane za psa si neplnia vždy svoju povinnosť a správcovi dane napr. odhlásenie psa z dôvodu odsťahovania alebo úhynu.

Tab. č. 5

Rok	Výška nedoplatku na dani za psa
2016	9 304
2017	10 422
2018	12 331
2019	12 904
2020	15 704
2021	14 303
30.09.2022	17 655

Nedoplatky k 31.12.2022 na dani za psa môžu byť o niečo nižšie ako sú uvádzané v tabuľke č. 5, nakoľko do konca roka ešte môže dôjsť k úhradám platieb na uvedenej dani. Je potrebné sa preto do budúcnosti zamerať na zlepšenie výberu hlavne na dani za psa, aby nedochádzalo k medziročnému rastu nedoplatkov.

1.2. Nedaňové príjmy

Nedaňové príjmy sú tvorené príjmami z prenájmu pozemkov, budov, nebytových priestorov, ktoré sú plánované v zmysle uzatvorených platných nájomných zmlúv a príjmom z administratívnych a iných poplatkov a platieb, z úrokov a z iných nedaňových príjmov. Mesto Hnúšťa rozpočtuje v roku 2023 nedaňové príjmy vo výške **361 710 €** z toho:

1.2.2. Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku

V roku 2023 je spracovaný rozpočet príjmov z podnikania a z vlastníctva majetku v sume **224 260 €**, čo v porovnaní s predpokladom plnenia rozpočtu na rok 2022 (predpoklad 109 360 €) vyššia suma o **114 900 €**. Z uvedeného rozpočtovaného príjmu tvorí príjem z prenájmu pozemkov 12 500 € a z prenajatých budov v sume 211 400 €. V príjmoch z prenájmu je zohľadnený aj príjem za nájom mestských bytov spravovaných MsBP v Hnúšti v sume 9 800 €.

Pri uvedených príjmoch je nájomné predpísané na celý rozpočtový rok a veľa nájomníkov uhradza nájomné ku dňu 31. 12.2022.

1.2.2. Administratívne poplatky a iné poplatky:

Výška príjmov z administratívnych poplatkov a iných poplatkov, t.j. správne poplatky, pokuty a penále a sankcie, poplatky a platby z nepriemyselného a náhodného predaja (opatrovateľské služby, hlásenie v mestskom rozhlase, príjmy od stravníkov v ŠJ MŠ, príjmy za spracovanie miezd iným subjektom a iné) je vo výške **131 950 €**. V uvedených príjmoch je zaznamenaný nárast oproti predpokladu na rok 2022 vo výške 2 050 € (rozpočet 112 250 €, predpoklad plnenia rozpočtu v sume 129 900 €).

2.3. Granty a transfery – predpokladané príjmy v rámci tejto položky predstavujú prostriedky zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy na mestá a obce, prostriedky z ÚPSVaR na podporu detí v hmotnej núdzi a prostriedky z EÚ prostredníctvom ŠR v celkovej sume **2 739 314 €**, čo predstavuje nárast oproti predpokladu roku 2022 (predpoklad 2 614 040 €) o sumu **125 274 €**. Ako som už vyššie uviedla toto sú položky, ktorých pokles mesto nemá možnosť ovplyvniť.

2.4. Kapitálové príjmy – celkový rozpočet kapitálových príjmov na rozpočtový rok 2023 je plánovaný vo výške **680 800 €** (nárast oproti rozpočtu roku 2022 o sumu 310 800 € a nárast oproti predpokladu za rok 2022 o sumu 616 675 €):

- kapitálové nedaňové príjmy vo výške **10 000 €** z predaja pozemkov.
- kapitálové granty a transfery v sume **670 800 €** (revitalizácia vnútro blokov na ul. 1. mája).

Tab. č.6.

Rok	Rozpočet kapitál. príjmov	Skutočnosť plnenia kapit.príjmov
2016	4 308 073	309 371
2017	630 092	247 788
2018	66 000	1 599 326
2019	766 136	2 297 877
2020	820 300	1 005 185
2021	663 000	229 331
2022	370 000	Predpoklad 64 125
2023	680 800	

Je veľmi dôležité poznamenať, že krytie výdavkov bude nielen z vlastných príjmov, ale aj z prostriedkov získaných zo ŠR a EÚ prostredníctvom projektov so zabezpečením spolufinancovania z rozpočtu mesta. Iné investičné akcie, do ktorých sa mesto zapojí v priebehu roka (financovanie zo ŠR a fondov EÚ) budú zahrnuté do rozpočtu v priebehu roka rozpočtovým opatrením).

2.5. Príjmové finančné operácie – sú rozpočtované vo výške **505 845 €** a to:

- prostriedky z predchádzajúcich rokov prijaté v roku 2022 na stanovený účel vo výške 49 170 € a vlastné prostriedky z predchádzajúcich rokov vo výške 306 675 €. Príjmové finančné operácie nie sú súčasťou príjmov rozpočtu mesta.
- Tuzemské úvery – sú rozpočtované v sume 150 000 € - na financovanie bežných výdavkov v súlade so zákonom 583/2004 Z.Z. s účinnosťou od 15.12.2022.

Bližší rozpis príjmových finančných operácii je str. 7 a 13 návrhu rozpočtu.

Záver:

Riziko: Bežné príjmy z podielových daní sú rozpočtované v súlade s poslednou známou výškou daňovej prognózy RPRZ na rok 2023. Z dôvodu ťažkej kvantifikácie dopadu legislatívnych zmien rôznych zákonov v NR SR je reálne výška výnosu tejto dane na rok 2023 otázná.

Rizikom sa môže javiť aj napĺňanie položiek miestnych daní a poplatkov a výnosy z majetku mesta, čo však mesto má možnosť ovplyvniť.

Odporúčam sledovať stav plnenia pohľadávok s dôrazom na vymáhanie pohľadávok po lehote splatnosti a vyvíjať aktivity k zamedzeniu ďalšieho vzniku pohľadávok po lehote splatnosti.

Riziko - nenaplnenia príjmov schválených rozpočtom môže mať za následok nevyhnutosť prijať v priebehu roka opatrenia na viazanie rozpočtových výdavkov v potrebnom rozsahu.

D.2. Rozpočet výdavkov

V navrhovanom vyrovnanom rozpočte na rok 2023 bolo rozpočtovanie výdavkov vo výške **8 240 439 €**. Najvyššie čerpanie sa očakáva v bežných výdavkoch v celkovej výške 7 233 364 €, potom v kapitálových výdavkoch vo výške 897 600 € a výdavkových finančných operáciách vo výške 109 475 €.

Rozpis rozpočtových výdavkov v eurách a ich vývoj od roku 2016 do roku 2023: Tab. č. 7

Výdavok	Rok 2016 skutočnosť	Rok 2017 skutočnosť	Rok 2018 skutočnosť	Rok 2019 skutočnosť	Rok 2020 skutočnosť	Rok 2021 skutočnosť	Rok 2022 rozpočet	Rok 2022 predpoklad	Rok 2023 rozpočet
bežné výdavky - mesto	2 311 640	2 704 291	2 760 496	3 042 311	2 995 292	3 259 103	3 838 614	3 866 254	4 291 589
bežné výdavky RO	1 560 478	1 702 806	1 894 002	2 221 756	2 490 164	2 587 0322	2 561 001	2 765 000	2 941 775
BEŽNÉ VÝDAVKY SPOLU	3 872 118	4 428 700	4 654 498	5 264 067	5 485 456	5 846 135	6 399 615	6 631 254	7 233 364
- kapitálové výdavky mesto	306 842	282 301	1740 336	557 689	3 433 122	511 427	1 248 002	838 00	897 600
- kapitálové výdavky RO	0	3 000	0	14 965	24 992	25 123	0	0	0
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY SPOLU	306 842	285 301	1 740 336	572 654	3 458 113	536 550	1 248 002	838 800	897 600
VÝDAVKOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE	193 776	195 504	179 084	108 42	56 769	39 063	78 000	80 970	109 475
SPOLU VÝDAVKOVÁ ČASŤ ROZPOČTU	4 372 736	4 622 676	6 573 918	5 945 123	9 000 338	6 421 748	7 725 617	7 551 024	8 240 439

Výdavkovú časť rozpočtu hodnotím v prvom rade ako celok, ale súčasne sa zameriavam aj na vzájomné súvislosti tvorby výdavkového rozpočtu, ktoré tvoria celkový obraz krytia nevyhnutných výdavkov mesta. Na rok 2023 sa navrhuje rozpočet výdavkov mesta celkom aj s finančnými operáciami v sume **8 240 439 €**, čo je oproti odhadovanej skutočnosti roku 2022 nárast o sumu **689 415 €**. Nárast v príjmovej časti oproti rozpočtu roku 2022 je v sume 514 822 €.

3.1. Bežné výdavky

Bežné výdavky sú v návrhu rozpočtu na rok 2023 rozpočtované vo výške **7 233 364 €**, z toho pre školy s právnou subjektivitou 2 941 775 € a aj príspevkov na činnosť príspevkových organizácií mesta: MsKS vo výške 180 400 € a TS mesta vo výške 689 944 €. Tieto výdavky budú použité na plánované aktivity vyplývajúce zo samosprávnych funkcií mesta a na prenesený výkon štátnej správy.

Rast osobných výdavkov môžeme očakávať aj na základe plánovaného zvýšenia minimálnej mzdy v národnom hospodárstve na úroveň 700 €. Od 1.1.2023 je schválené navýšenie platov (valorizácia) o 7 % a od 1.9.2023 o ďalších 10 %. Pre pedagogických zamestnancov je zohľadnená valorizácia platov od 1.1.2023 o 10 % a od 1.9.2023 o ďalších 12 %. V návrhu rozpočtu mesta je zohľadnené aj zvýšenie príspevku na stravovanie od 1.1.2023.

Pri zvýšení minimálnej mzdy je však potrebné poznamenať, že pre mesto je celkovým výdavkom v rozpočte v tomto prípade super hrubá mzda (reálna cena práce.)

Vývoj bežných výdavkov (mesto)

Tab. č. 8

ROK	Rozpočet výdavkov celkom	Skutočnosť plnenia výdavkov celkom	% plnenia výdavkov
2013	2 072 405	1 951 367	94,16
2014	2 158 376	2 069 397	95,89
2015	2 285 137	2 249 521	98,44
2016	2 470 325	2 311 640	93,58
2017	2 704 291	2 440 064	90,23
2018	2 774 092	2 760 496	99,91
2019	3 135 859	3 042 311	97,01
2020	3 376 834	2 995 292	88,70
2021	3 464 791	3 259 103	94,06
2022	3 838 614	Predpoklad 3 866 254	100,72
2023	4 291 589		

Na základe uvedeného prehľadu v tab. č. 8 môžeme konštatovať, že vývoj bežných výdavkov má prirodzený rastúci trend od roku 2013. Za rok 2022 sa odhaduje predpoklad nárastu bežných výdavkov oproti rozpočtu roku 2022 vyšší o sumu 27 640 €. Na rok 2023 sa navrhuje v rozpočte suma bežných výdavkov vyššia oproti odhadu na rok 2022 o sumu **425 335 €**.

Z návrhu rozpočtu vyplýva, že na základe bežných príjmov a bežných výdavkov na rok 2019 predstavuje predpoklad prebytku bežného rozpočtu cca 475 797 €, na rok 2020 je 63 040 €, na rok 2021 je to prebytok 478 250 € a predpoklad na rok 2022 je v sume 12 447 € a v roku 2023 je rozpočtovaný schodok v sume -179 570 €. V roku 2023 je rozpočtovaný nárast bežných príjmov oproti rozpočtu na rok 2022 o sumu 781 349 €. Nárast bežných výdavkov v roku 2023 oproti rozpočtu roku 2022 je v sume 833 749 €. Nakoľko v roku 2023 rozpočtované bežné príjmy nepokrývajú rozpočtované bežné výdavky, je veľmi dôležité zamerať sa na príjem z vlastných daní, ktorých výber a vymáhanie môže mesto ovplyvniť, aby tak následne by boli kryté výdavky.

Pre potvrdenie uvedeného predpokladu uvádzam tieto skutočnosti:

Nárast bežných príjmov v roku 2023 oproti predpokladu roku 2022: + 410 093 €

Nárast bežných výdavkov v roku 2023 oproti predpokladu roku 2022: + 602 110 €

Nárast bežných príjmov v roku 2022 oproti predpokladu roku 2021: + 214 673 €

Nárast bežných výdavkov v roku 2022 oproti odhadu roku 2021: + 379 985 €

Nárast bežných príjmov v roku 2021 oproti predpokladu roku 2020: + 55 324 €

Nárast bežných výdavkov v roku 2021 oproti odhadu roku 2020: + 204 495 €

Nárast bežných príjmov v roku 2020 oproti odhadu roku 2019: + 528 645 €

Nárast bežných výdavkov v roku 2020 oproti odhadu roku 2019: + 296 430 €

Nárast bežných príjmov v roku 2019 oproti predpokladu roku 2018 : 318 802 €

Nárast bežných výdavkov v roku 2019 oproti predpokladu roku 2018: 377 065 €

Programový rozpočet:

Výdavky v navrhovanom rozpočte sú rozdelené do 11 programov, ktoré obsahujú podprogramy a návrhy cieľov.

Porovnanie výdavkovej časti rozpočtu podľa programov od roku 2018 do roku 2023 a s predpokladom 2022:

Tab. č. 9

Výdavková časť v EUR	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022 rozpočet	Rok 2022 predpoklad	Rok 2023 rozpočet	Rozdiel rok 2023 a 2022 (predpoklad)
1. Plánovanie, manažment a kontrola	53 691	48 565	42 694	51 021	77 100	57 300	67 400	10 100
2. Interné služby	115 417	119 679	119 675	96 342	175 860	165 200	184 170	18 970
3. Správa majetku	1 982 077	698 269	3 523 310	667 894	707 620	697 420	1 095 000	397 580
4. Služby občanom a podnikateľom	52 691	71 550	72 270	68 751	61 100	57 580	72 300	14 720
5. Bezpečnosť	178 837	209 015	212 024	206 594	220 750	221 600	244 630	23 030
6. Odpadové hospodár. a ochrana ŽP	42 608	123 264	34 416	47 825	802 700	38 740	34 880	-3 860
7. Kultúra a šport	210 755	205 815	170 806	200 789	214 400	225 000	232 300	7 300
8. Vzdelávanie	2 555 869	2 948 207	3 287 903	3 508 205	3 524 401	3 863 185	4 093 955	230 770
9. Sociálne služby	215 098	240 322	220 794	263 896	324 422	298 000	296 345	-1 655
10. Technické služby mesta Hnúšťa	451 343	537 730	598 079	532 819	588 639	977 129	689 444	-287 685
11. Administratíva	537 448	632 452	661 599	738 549	950 625	868 900	1 120 540	251 640
S P O L U rozpočet výdavkov:	6 394 834	5 834 869	8 943 569	6 382 686	7 647 617	7 470 054	8 130 964	660 910

Na základe vyššie uvedenej tabuľky je vidieť, že nárast výdavkov je rozpočtovaný v siedmych programoch z 11 –tich. Najvyšší nárast je oproti roku 2022 v:

Program 3. Správa majetku - najvyšší nárast je v podprograme 3.4. Zhodnotenie majetku mesta – investície v porovnaní s predpokladom za rok 2022 o sumu 397 580 €. Pre zhodnotenie majetku sa plánuje použiť rozpočtu vlastných prostriedkov, prostriedkov z návratných zdrojov, z prostriedkov predchádzajúcich rokov a tiež prostriedkov z EÚ a ŠR prostredníctvom projektov so zabezpečením spolufinancovania. Presný rozpis finančných prostriedkov na zhodnotenie majetku je rozpísaných na str. 27. návrhu rozpočtu.

Program 8. Vzdelávanie - najvyšší nárast je v podprograme 8.2. Základné školy v porovnaní s predpokladom za rok 2022 až o sumu 111 082 €. Podrobný rozpis finančných prostriedkov na základné školy je na str. 47 návrhu rozpočtu.

Program 11. Administratíva - najvyšší nárast je v podprograme 11.1. Administratívna a ostatná činnosť mesta v porovnaní s predpokladom za rok 2022 o sume 232 340 €.

Uvedený program zahŕňa kompletne administratívne služby mestského úradu na zabezpečenie všetkých aktivít v predchádzajúcich programoch napr. mzdy, platy, poisťné a príspevok do poisťovní atď. Širší rozpis výdavkov rozpočtovaných v uvedenom programe je podrobne rozpísaný v návrhu rozpočtu na str. 66.

V ostatných programoch je rozpočet na rok 2023 spracovaný porovnateľne s rozpočtom v roku 2022 okrem programu 6. Odpadové hospodárstvo a ŽP, 8. Vzdelávanie a 10. Technické služby, kde bol rozpočet znížený najviac v podprograme 10.1. Odpadové hospodárstvo o sumu 390 320 € (bližšie skutočnosti sú uvedené na str. 58, 59 návrhu rozpočtu).

Výdavková časť bežného rozpočtu je nastavená na úroveň vlastných zdrojov, je však potrebné poukázať aj na riziká návrhu rozpočtu ktoré už boli vyššie spomenuté v bode 3.1. stanoviska.

3.2. Kapitálové výdavky – celkový objem rozpočtovaných kapitálových výdavkov na rok 2023 je rozpočtovaný v sume **897 600 €**. Zo sumy rozpočtovaných výdavkov tvorí 670 800 € financovanie z dotácií. Bližšie rozpísané rozpočtovanie kapitálových výdavkov je na strane 7 návrhu rozpočtu.

Na základe uvedených skutočností je potrebné pri plánovaní ďalších nových investícií mať na pamäti, že kapitálové príjmy súvisia s napĺňaním a realizáciou investičných zámerov mesta. Je potrebné uviesť, že v rámci financovania investícií bude potrebné spolufinancovanie z rozpočtu mesta

a môžu prísť do úvahy aj ďalšie výdavky, ktoré sa momentálne nedajú vyčíslieť, ale budú zvyšovať výdavkovú časť rozpočtu a mesto nebude mať na ne dostatočné finančné krytie, najmä z dôvodu nedostatku a obmedzenia finančných tokov (cash flow).

3.3. Výdavkové finančné operácie sú rozpočtované vo výške **109 475 €**.

Vo finančných výdavkových operáciách sú rozpočtované splátky istín a úverov. Podrobnejší rozpis je uvedený na strane 68 návrhu rozpočtu.

Výdavkové finančné operácie nie sú súčasťou príjmov rozpočtu mesta.

4. Úverová a splátková záťaž mesta Hnúšťa

Pri používaní návratných zdrojov financovania mesto postupuje podľa § 17 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Úverové a splátkové zaťaženie mesta Hnúšťa v roku 2023 v zmysle návrhu rozpočtu mesta Hnúšťa na roky 2024 – 2025 je v limitoch určených podľa § 17 ods. 6 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Z preverenia zadĺženosti mesta je zrejmé, že v prípade nevyhnutnej potreby nie je vylúčená možnosť čerpania ďalších návratných zdrojov financovania.

Riziko:

- **bežný rozpočet mesta je zostavený ako schodkový vo výške 179 570 €, bola využitá výnimka zo zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách - aj napriek tejto zákonnej výnimke by malo byť ambíciou mesta vyrovnať bežný rozpočet.**
- **výška bežných výdavkov rozpočtu mesta Hnúšťa na rok 2023 bola stanovená na základe analýzy vývoja bežných výdavkov v roku 2022 so zohľadnením osobitostí roku 2023 :**
 - 1) **dopad navýšenia mzdových taríf zamestnancov vo verejnej správe a školstve od 01.01. a 01.09.2023**
 - 2) **dopad energetickej krízy na výdavky mesta a organizácií , predovšetkým extrémny medzoročný nárast ceny plynu**

Odporúčanie:

- **naďalej zvažovať plánovanie nových investícií, okrem plánovaných v rozpočte na rok 2023. V prípade zvažovania použitia nových úverových zdrojov je dôležité dodržať proces podľa § 17 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Je potrebné si uvedomiť, že použitie cudzích zdrojov na krytie neproduktívnych výdavkov mesta môže viesť v budúcnosti k riziku s dosahom na platobnú schopnosť a likviditu záväzkov voči partnerom mesta t.j. aj voči bankovým subjektom.**

E. ZHRNUTIE

Ako som uviedla v mojom stanovisku návrh rozpočtu na rok 2023 a rozpočtové roky 2024-2025 je návrh rozpočtu spracovaný v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a internými smernicami mesta Hnúšťa. **Pozitívne hodnotím spracovanie a tiež zostavenie rozpočtu po odbornej stránke v období „neistoty“, ktoré priniesla pokračujúca pandémia COVID 19, vojna na Ukrajine a iných faktorov (napr. zvýšenie minimálnej mzdy, nárast plátov zamestnancov vo verejnej správe a v školstve, nárast ceny energií).**

Návrhy programového rozpočtu na rok 2023 a na roky 2024-2025 boli vypracované v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

*Podobne, ako v predchádzajúcich obdobiach aj v nastávajúcom rozpočtovom roku **odporúčam** dôrazne dodržiavať rozpočtovú rovnováhu nielen na úrovni mesta, ale aj ostatných subjektov zapojených do rozpočtového procesu a pri hrozbe neplnenia príjmov v plánovanej výške vykonať konsolidáciu výdavkov. K dosiahnutiu navrhovaných cieľov s udrжанím komplexnej udržateľnosti a konzistentnosti navrhovaného rozpočtu je potrebné venovať nevyhnutnú pozornosť všetkým participujúcich zložiek pri plnení príjmov, ale najmä čerpaní výdavkov.*

Vývoj rozpočtového hospodárenia mesta v priebehu roku 2023 je potrebné priebežne sledovať a analyzovať a formou rozpočtových opatrení reagovať na zmeny vo vývoji príjmov a tiež na financovanie výdavkov rozpočtu.

Spracovaný návrh rozpočtu mesta Hnúšťa na rok 2023 poskytuje poslaneckému zboru mestského zastupiteľstva základné údaje a informácie pre kvalifikované rozhodovanie, prípadne vyváženú úpravu rozpočtu mesta na príslušných príjmových a výdavkových položkách.

Aj napriek uvedeným rizikám, ktoré je možné identifikovať z predloženého návrhu rozpočtu na rok 2023 zastávam stanovisko, že je pre zachovanie kontinuity ďalšieho vývoja rozpočtového hospodárenia mesta v nasledujúcich rokoch a z dôvodu ľahšej možnosti reagovať na možné zmeny vo vývoji príjmov a financovaní výdavkov schváliť rozpočet v predloženej forme.

F. ZÁVER

Na základe môjho odborného stanoviska a skutočnosti v ňom uvedených odporúčam:

- ❖ **predložený návrh rozpočtu mesta Hnúšťa na rok 2023 Mestskému zastupiteľstvu v Hnúšti schváliť**
- ❖ **a návrh rozpočtu na roky 2024-2025 zobrať na vedomie.**

Ing. Anna Baričová
hlavná kontrolórka mesta;